

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Korzeniowski

Ławnik SN Jarosław Gałkiewicz

Protokolant Karolina Majewska

przy udziale adwokata M. K. z substytucji adw. M. M. obrońcy z wyboru,
w sprawie X.Y. – prokuratora Prokuratury Rejonowej w Ś.,
po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na posiedzeniu
w dniu 19 lutego 2025 roku, odwołania wniesionego przez obrońcę
obwinionego od postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy
Prokuratorze Generalnym z dnia 10 września 2024 roku, sygn. akt [...] w przedmiocie przedłużenia zawieszenia prokuratora w czynnościach,

postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 marca 2024 r. Zastępcy Prokuratora Okręgowego w Ś., prokurator Prokuratury Rejonowej w Ś. – X.Y. został zawieszony w czynnościach służbowych na okres 6 miesięcy, tj. do dnia 19 września 2024 r. w związku z podejrzeniem popełnienia przewinienia dyscyplinarnego polegającego na tym, że uchybił godności urzędu, podejmując działania polegające na uporczywym nękanii, w bliżej nieustalonym dniu 2020 roku w Ś., pracownika Sądu Rejonowego w Ś. o nieustalonej dotąd tożsamości, poprzez wysłanie mu w godzinach nocnych

swoich nagich zdjęć, tj. o przewinienie dyscyplinarne określone w art. 137 § 1 pkt 5 ustawy z 28 stycznia 2016 roku - Prawo o prokuraturze. W dniu 31 lipca 2024 roku do niniejszej sprawy zostały dołączone materiały postępowania dyscyplinarnego prowadzonego o sygn. [...] w sprawie:

1. uchybienia godności urzędu przez X.Y. – prokuratora Prokuratury Rejonowej w Ś., polegającego na uporczywym nękanii, w bliżej nieustalonym dniu 2020 roku w Ś., pracownicy sądu o nieustalonej dotąd tożsamości, poprzez wysłanie do niej, za pośrednictwem środków komunikacji na odległość, wiadomości tekstowych oraz wiadomości multimedialnej w postaci swojego nagiego zdjęcia, co istotnie naruszyło jej prywatność, tj. o przewinienie dyscyplinarne określone w art. 137 § 1 pkt 5 ustawy z 28 stycznia 2016 roku - Prawo o prokuraturze,
2. uchybienia godności urzędu przez X.Y. – prokuratora Prokuratury Rejonowej w Ś., polegające na powoływaniu się na pełnioną funkcję prokuratora w celu zmuszenia nieustalonych dotychczas osób, korzystających w okresie od stycznia 2019 roku do czerwca 2022 roku z krytej pływalni przy ulicy [...] w Ś., do znoszenia jego nagiego widoku oraz do zaniechania zwracania mu uwagi na jego niestosowne zachowanie, tj. o przewinienie dyscyplinarne określone w art. 137 § 1 pkt 5 ustawy z 28 stycznia 2016 roku - Prawo o prokuraturze.

Postanowieniem z dnia 19 marca 2024 r. Zastępca Prokuratora Rejonowego w Ś. wszczął śledztwo pod sygn. [...] w sprawie uporczywego nękania w bliżej nieustalonym dniu 2020 r. w Ś., woj. [...] nieustalonej osoby – pracownicy sądu, przez ustalonego prokuratora, polegającego na wysyłaniu za pośrednictwem środków komunikacji na odległość wiadomości tekstowych oraz wiadomości multimedialnej w postaci swojego nagiego zdjęcia, co istotnie naruszyło jej prywatność, tj. o czyn z art. 190 a § 1 k.k.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego wnioskiem z dnia 2 sierpnia 2024 r. zwrócił się do Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym o przedłużenie okresu zawieszenia prokuratora X.Y. w czynnościach służbowych wskazując, iż okoliczności

uzasadniające zawieszenie ww. prokuratora w czynnościach służbowych nie uległy zmianie, zaś w sprawie konieczne jest kontynuowanie postępowania dowodowego, w tym przesłuchania kolejnych świadków zmierzające do ustalenia czy zachodzą przesłanki do uzupełnienia obwinionemu zarzutów o kolejne delikty dyscyplinarne. Ponadto wskazał, że do powyższej sprawy zostały dołączone materiały śledztwa o sygn. [...] w sprawie kierowania gróźb karalnych – nadużycia władzy w celu zmuszenia nieustalonych dotychczas osób, w okresie pomiędzy styczniem 2019 roku a czerwcem 2022 roku, co zostało ujawnione w dniu 2 kwietnia 2024 r. w Ś., do znoszenia przez osoby korzystające z pływalni przy ul. [...] w Ś. widoku nagiego prokuratora oraz w celu zmuszenia tych osób do zaniechania zwracania mu uwagi na jego niestosowane zachowanie, tj. o czyn z art. 191 § 1 k.k.

Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym postanowieniem z dnia 10 września 2024 r. o sygn. akt [...] przedłużył na okres dalszych 6 miesięcy zawieszenie prokuratora Prokuratury Rejonowej w Ś. – X.Y. w czynnościach służbowych, to jest do dnia 19 marca 2025 r.

Odwołanie od powyższego złożył obrońca, który zaskarżonemu postanowieniu zarzucił:

1) *obrazę przepisów prawa materialnego mającą wpływ na treść orzeczenia, a to obrazę art. 137 ustawy - Prawo o prokuraturze poprzez błędne przyjęcie, że wina i okoliczności popełnienia zarzuconego obwinionego deliktu dyscyplinarnego nie budzą wątpliwości, a nadto są oczywiste i rażące w świetle zgromadzonych w toku postępowania dowodów, podczas gdy ich faktyczna i obiektywna ocena prowadzi do wniosków odmiennych tj., że brak jest podstaw do przyjęcia jako uprawdopodobnionego popełnienia przez prokuratora deliktu dyscyplinarnego oraz, że prokurator X.Y.. daje gwarancje dalszego wykonywania obowiązków służbowych;*

2) *obrazę przepisu postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, a to art. 150 § 3 ustawy - Prawo o prokuraturze poprzez jego błędną interpretację i niewłaściwe zastosowanie, polegające na przyjęciu, że dotychczas zgromadzona materia dowodowa wskazuje na to, iż w niniejszej sprawie zachodzi przypadek*

uzasadniający przedłużenie okresu zawieszenia obwinionego w czynnościach służbowych do dnia 19 marca 2025 r., podczas gdy prawidłowa analiza okoliczności przedmiotowych i podmiotowych związanych z zarzucanym obwinionemu zachowaniem, w tym zwłaszcza tego, iż nie ustalono in fine kto był autorem wiadomości tekstowych oraz multimedialnej, kiedy i do kogo zostały przesłane, jak też, czy ich adresat czuje się w związku z ewentualnym otrzymaniem analizowanych wiadomości tekstowych osobą pokrzywdzoną, a przede wszystkim, czy w ogóle wiadomości te mają charakter autentyczny oraz tego, że dotychczas nie postawiono zarzutu obwinionemu, a także nie wykonano z obwinionym żadnej czynności, zaś waga i rodzaj przewinień, które legły u podstaw pierwotnego zarządzenia Zastępcy Prokuratora Okręgowego w Ś. z dnia 19 marca 2024 r. o zawieszeniu obwinionego w czynnościach prokuratora, jak i postanowienia o przedłużeniu tego okresu winny prowadzić do wniosku, że dalsze wykonywanie przez prokuratora powierzonych mu obowiązków nie niesie za sobą żadnego ryzyka uchybienia przezeń godności urzędu;

3) obrazę przepisu postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia art. 251 § 3 k.p.k. w związku z art. 171 ustawy - Prawo o prokuraturze, która miała wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, polegającą na zaniechaniu wskazania w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia dowodów świadczących o popełnieniu przez obwinionego czynu zabronionego z art. 190a k.k., jak i przewinienia dyscyplinarnego z art. 137 § 1 pkt 5 ustawy Prawo o prokuraturze (w uzasadnieniu ograniczono się tylko do lakonicznego stwierdzenia o przeprowadzeniu licznych czynności dowodowych i przesłuchaniu wielu świadków oraz że materiał dowodowy jedynie uprawdopodobnił sprawstwo obwinionego), wykazania okoliczności wskazujących na istotne zagrożenie dla prawidłowego toku postępowań i dobra wymiaru sprawiedliwości, które uzasadniałby zastosowanie najsurowszego środka dla prokuratora, jakim jest zawieszenie w czynnościach służbowych w zawodzie prokuratora, wykazania okoliczności wskazujących na istnienie zagrożeń dla wykonywanych przez obwinionego obowiązków i czynności służbowych prokuratora, co w sposób oczywisty narusza materialne prawo do obrony;

4) *błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, polegający na niezasadnym przyjęciu przez sąd pierwszej instancji, iż materiał dowodowy zgromadzony w postępowaniu dyscyplinarnym o sygnaturze [...] oraz w postępowaniu przygotowawczym Prokuratury Okręgowej w Ś. o sygnaturze [...] wskazuje, iż zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie, że swoim zachowaniem obwiniony mógł wyczerpać zarówno znamiona czynu zabronionego kwalifikowanego z art. 190 a k.k., jak i przewinienia dyscyplinarnego w postaci naruszenia godności prokuratora, pomimo tego, że uzyskane dotychczas dowody nie pozwalają na przyjęcie, że takowe podejrzenie zostało dostatecznie uzasadnione oraz błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, polegający na niezasadnym przyjęciu, iż postępowanie dyscyplinarne nie jest prowadzone nadmiernie opieszale, pomimo tego, iż sprawa dyscyplinarna prowadzona jest długotrwale, z uchybieniem zasadom ekonomiki procesowej oraz koncentracji materiału dowodowego;*

5) *błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę, polegający na niezasadnym uznaniu, że wskazanie charakteru przewinienia służbowego, co do którego toczy się postępowanie dyscyplinarne, jako podstawy wniosku o przedłużenie zawieszenia prokuratora w czynnościach bez powołania innych argumentów, które uzasadniałyby zastosowania tej instytucji, nie daje podstaw do przedłużenia zawieszenia prokuratora X.Y. w czynnościach, co miało wpływ na treść orzeczenia.*

Podnosząc te zarzuty skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie obrońcy obwinionego nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z poglądem wyrażonym w doktrynie instytucja zawieszenia w czynnościach stanowi tymczasowy środek reagowania wobec obwinionego, właściwy postępowaniu dyscyplinarnemu, stosowany wówczas, gdy z uwagi na charakter zarzucanego obwinionemu przewinienia konieczne jest natychmiastowe odsunięcie go od wykonywania obowiązków służbowych (por. Andrzej Kiełtyka,

Wojciech Kotowski, Andrzej Ważny, Komentarz do art. 150 – Zawieszenie w czynnościach w związku z postępowaniem dyscyplinarnym w: Prawo o prokuraturze. Komentarz., s. 558, wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2017).

Nie przesądzając na tym etapie o zasadności zarzutów z postanowienia o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego, albowiem rolą sądu dyscyplinarnego jest jedynie ocena zasadności odsunięcia prokuratora od wykonywania czynności służbowych w związku ze sformułowanymi zarzutami, wskazać należy, że już pobieżna analiza akt sprawy pozwala na uznanie, że sprawowanie przez obwinionego w toku trwania postępowania dyscyplinarnego urzędu prokuratorskiego może doprowadzić do istotnego podważenia autorytetu prokuratury. Zebrany dotychczas materiał dowodowy jest wystarczający do stwierdzenia, że wersja zdarzeń przedstawiona przez oskarżyciela jest dostatecznie uzasadniona. Powyższe wynika ze znajdujących się w aktach sprawy zeznań świadków czy dowodów z dokumentów.

Argumentacja obrońcy podniesiona w zażaleniu zmierza w istocie do przekształcenia incydentalnego postępowania, jakim jest postępowanie w przedmiocie zawieszenia prokuratora w czynnościach służbowych, w postępowanie mające rozstrzygnąć w rzeczywistości o odpowiedzialności dyscyplinarnej tego prokuratora. Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym zasadnie przyjął, że wobec prokuratora X.Y. zachodzi uzasadniony przypadek przemawiający za przedłużeniem zawieszenia go w czynnościach na dalszy, niezbędny okres. Ustawowa przesłanka uzasadnionego przypadku, opisana w art. 150 § 3 ustawy Prawo o prokuraturze, usprawiedliwiająca przedłużenie zawieszenia prokuratora w czynnościach służbowych, występuje w każdej sytuacji, w której prokurator jest podejrzany o popełnienie przestępstwa, a przynajmniej takiego przewinienia dyscyplinarnego, którego dokonanie poważnie naraziłoby na szwank wizerunek urzędu prokuratorskiego. Zdaniem Sądu Najwyższego, powyższa definicja ma zastosowanie w niniejszym postępowaniu.

Oczywiście, Sąd Najwyższy miał na uwadze, że istotnie uzasadnienie przedmiotowego orzeczenia jest dość lakoniczne, brakuje chociażby wskazania dowodów świadczących o popełnieniu przez obwinionego przewinienia służbowego

czy konkretnych zagrożeń dla wykonywanych przez obwinionego obowiązków i czynności służbowych, niemniej jednak tego rodzaju braki nie mogą stać się jednak podstawą dla uchylecia orzeczenia, gdyż nie mają wpływu na wynik rozstrzygnięcia w sprawie. Należy mieć na względzie, że zaskarżone postanowienie jest kontynuacją postanowienia z dnia 19 marca 2024 r., a do chwili wydania zaskarżonego orzeczenia nie ustały przecież przyczyny uzasadniające konieczność dalszego stosowania zastosowanego środka. Prowadzone przeciwko obwinionemu postępowanie dyscyplinarne nie zostało zakończone, podobnie jak śledztwo, zaś waga i ilość ujawnionych przewinień dyscyplinarnych uzasadnia w pełni wystąpienie w sprawie przesłanki uzasadnionego przypadku, o której mowa w art. 150 § 3 ustawy Prawo o prokuraturze. Nie ma zatem racji skarżący, który w treści swojego odwołania umniejsza charakter zarzucanych obwinionemu prokuratorowi czynów.

Chybiony jest również zarzut opieszałości prowadzonego postępowania. Nie można przecież pominąć, że w chwili obecnej sprawa liczy ponad 15 tomów akt, była kilkakrotnie przekazywana do innych jednostek prokuratury. W sprawie tej także rozszerzono ilość stawianych obwinionemu zarzutów, zaś w toku postępowania wykonano liczne czynności dowodowe, w szczególności przeprowadzono dowód z opinii biegłych oraz przesłuchano wielu świadków, co uzasadniało zastosowanie środka w postaci przedłużenia prokuratora w czynnościach służbowych.

Z tych względów, Sąd Najwyższy utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

[M. T.]

[a.ł.]

